

Minister van Buitenlandse Zaken (Beyen) en minister zonder portefeuille (Luns) aan hoge commissaris te Djakarta (Van Bylandt), 17 maart 1953

Mede namens Staf. Vervolg ons 25.

Hedenmiddag is aan Susanto het antwoord op zijn nota overhandigd, behoudens gebruikelijk complimenten luidende: 'De Nederlandse Regering aanvaardt het voorstel van de Regering van de Republiek Indonesië om in de periode tussen 20 en 31 Maart 1953 te Djakarta besprekingen te houden aangaande de Nederlandse Militaire Missie.

De Nederlandse delegatie zal bestaan uit hoofdambtenaren van het Hoge Commissariaat van het Koninkrijk der Nederlanden te Djakarta, voorzoveel nodig bijgestaan door deskundigen, die verbonden zijn aan de Nederlandse Militaire Missie.

De Nederlandse Regering is voornemens bij de besprekingen als uitgangspunt te nemen, dat de missie-overeenkomst, die op 31 December 1953 afloopt, niet voor verlenging in aanmerking komt.'

Tegelijkertijd werd tekst communiqué vastgesteld, hetwelk aan De Man wordt geseind.

Mondeling is aan Susanto medegedeeld, dat de nota niet bedoelt uit te sluiten, dat een Indonesisch verzoek tot continuering van de marine-bijstand in overweging kan worden genomen, alsmede dat de opleidingen in Nederland mede in de besprekingen in Djakarta kunnen worden betrokken en dat de Regering zeker bereid zal zijn deze op Indonesisch verzoek voort te zetten. Tenslotte is hem medegedeeld dat de Nederlandse delegatie waarschijnlijk onder leiding zal staan van Van Ittersum.

Op zijn vraag of de laatste zin van het communiqué wel nodig was is gezegd, dat de publieke opinie in Nederland niet gedooft, dat wij voor het eerst aan het einde van de besprekingen met de plotselinge mededeling zouden komen, dat de missie wordt beëindigd. Men zou de Regering dan terecht naïviteit verwijten en zeggen dat Zij zich blijkbaar niet wil realiseren wat iedereen al lang wist. Mede omdat de pers langzamerhand zeer nieuwsgierig is geworden was een realistische positieve mededeling nodig. Deze zin was bovendien geheel in overeenstemming met de inhoud van de gewisselde nota's. Onuitgesproken woog voor ons voorts de noodzaak te vermijden dat de beëindiging van de missie toch als een eenzijdige Indonesische beslissing zal worden voorgesteld. Daarom was het nodig ook onzerzijds het uitgangspunt van de besprekingen positief te stellen nu de Indonesische nota zo onomwonden is geformuleerd.

Het gesprek gaf tevens gelegenheid er op te wijzen dat de persberichten over de laatste rede van Sukarno er niet toe hadden bijgedragen het standpunt te redigeren. Bovendien was de Minister van Oorlog zeer verlangend de thans in Indonesië verblijvende instructeurs hier terug te zien.